TOLERANCE, RESPEKT, OMSORG OG MOD

– ET FORLØB MED DE FIRE VÆRDIER I FRI FOR MOBBERI

Arbejd koncentreret med Fri for Mobberis fire kerneværdier hen over en uge, og gør børnene fortrolige med de lidt svære ord, og hvad ordene helt konkret betyder for deres hverdag.

Ideen er hentet fra Fritidsinstitutionen ved Vibenshus Skole.

Forløbet kort fortalt

De første fire dage indleder I med et kort dukketeater, som en voksen fremfører for børnene. I teaterstykket optræder de fire værdier – tolerance, respekt, omsorg og mod – i dagligdags konfliktsituationer, som børnene kender fra legepladsen.

Værdierne i dette eksempel er gjort håndgribelige gennem frugter og grøntsager, men I kan også bruge andre symboler som fx dyr, fantasifigurer eller lignende.

Bagefter arbejder børnene kreativt med værdierne på fire stationer.
På femtedagen bliver børnenes forældre inviteret til en fernisering, hvor børnene viser deres kunstværker.

Det skal I bruge:

- Et æble, en pære, en banan og en appelsin (gerne rigtige frugter) med øjne og mund tegnet på.
- Tre grøntsager – fx peberfrugt, gulerod og hvidløg – ligeledes med øjne og mund tegnet på.
- Et lille bord, handlingen kan udspille sig på.
- Fire forskellige typer kreativt materiale, som børnene kan udforme frugter (eller andet) med (fx maling+lærred, silkepapir+lim, modellervoks og foam clay/silk clay).
- Tegninger, der kan farvelægges af de børn, der bliver hurtigt færdige med den kreative opgave ved stationen. Brug fx mal-selv skabelonerne med frugter.
- Noget samlende, der bruges til ferniseringen – fx noget, der ligner et træ, hvor frugterne kan hænges op.

Pædagogisk formål

Med små "dukketeater"-stykker og ved at lade børnene arbejde kreativt, mens de taler om værdierne, arbejdes der med forskellige former for læring, der understøtter børnenes udvikling. Teaterstykket gør det tydeligt for børnene, hvordan de fire værdier kommer i spil som helt konkrete handlinger.

Det kreative arbejde giver børnene mulighed for at have en dialog om værdierne, uden hele tiden at være "på", fordi de samtidig skaber noget med deres hænder, som de helt legitimt kan koncentrere sig om.

Dertil kommer, at de skaber noget hver for sig, som bliver til et fælles værk, og det synliggør, hvordan alle helt konkret bidrager til fællesskabet.

DAG 1: INTRODUKTION

Børnene introduceres til de fire værdier. Lad evt. Bamseven hviske det i den fagvoksnes øre, så den fagvoksne kan fortælle børnene, at når man skal være en god ven, er der fire ord, der kan hjælpe én godt på vej.

Det er fire værdier – ord, der hjælper os med at opføre os som gode venner.

Tolerance:
Vi er forskellige, og det er godt, for så kan alle være lige præcis den, de er.

Respekt:
Vi behandler hinanden venligt. Taler pænt til og om hinanden og tager hensyn.

Omsorg:
Vi hjælper og trøster hinanden – og henter en voksen, når der er brug for det.

Mod:
Vi siger fra, når nogen behandler os eller andre uretfærdigt, og vi inviterer nye børn ind i legen.

For bedre at huske ordene, leger vi, at de er frugter/dyr/figurer. Tolerance er et æble – alle æbler ser forskellige ud, respekt er en banan – den smiler til andre, Omsorg er en pære – den ligner lidt, at den har et godt skød at blive trøstet på og Mod er en appelsin – orange er sådan en modig farve.

Lille teaterstykke

En peberfrugt og en gulerod leger sammen. Hvidløget vil gerne være med. De kender ikke hvidløget, og synes, at han er mærkelig og anderledes, og de siger, at han lugter, og at han ikke må være med.

Nu kommer bananen – hvad var det bananen var? Hold den op til munden, så den ligner et stort smil. ***Det var respekt!***

Den minder dem om, at man skal vise andre respekt. At man skal tale pænt til andre.

De siger undskyld til hvidløget og lader ham være med, og efter lidt tid, foreslår hvidløget en ny leg, men det gider de ikke, for de kender ikke den nye leg. Nu kommer æblet – hvad var det æblet var? ***Det var tolerance!***

Den minder dem om, at vi skal være tolerante. Alle er forskellige og kan lide forskellige ting. Måske kunne hvidløgets nye leg være sjov – prøv at give det et forsøg.

De leger legen, og har det sjovt, men så kommer de til at lege for vildt, og hvidløget bliver ked af det. Så kommer Appelsinen – hvad var det appelsinen var? ***Det var mod!***

At man skal sige fra, hvis man ikke kan lide det, der sker. Den minder hvidløget om, at den skal stoppe de andre.

Hvidløget siger stop, og de andre stopper den vilde leg, og de leger videre sammen. Pludselig falder guleroden og slår sig. De andre opdager det ikke, og leger videre. Så kommer Pæren – hvad var det pæren var? ***Det var omsorg!***

Den minder de andre om, at de skal trøste og hjælpe hinanden. De går over til guleroden og trøster den.

Det slutter med, at Bamseven kommer og roser dem for at være så gode kammerater.

Fire kreative stationer:

Station 1: Tolerance - æble

Børnene får udleveret et lille lærred, hvor der allerede er malet omkredsen af et æble. De får en pensel og maling i forskellige farver. Nu skal de farvelægge æblet, som de synes, det skal se ud. Kommer der mon et lille blad på? Titter der en lille orm ud et sted?

Mens børnene maler, spørger den voksne, om de kan huske, hvilken værdi, æblet stod for, og lytter til børnenes bud på, hvad det vil sige. Børnene kan give eksempler på det gode ved, at alle er forskellige.

Station 2: Respekt – banan

Børnene får udleveret et stykke papir med en tegning af en banen, som de skal klippe ud. De får play peas eller små stykker silkepapir. Får de play peas, får de også små skåle med våde klude i til at opbløde play peas, inden de presser dem på bananen. Får de har silkepapir, får de også små tuber lim. De krøller de silkepapiret til små kugler og limer dem fast på bananen.
Gerne på begge sider.

Mens børnene klistrer, spørger den voksne, om de kan huske, hvilken værdi bananen stod for, og lytter til børnenes bud på, hvad det vil sige. Børnene kan give eksempler på, hvordan man kan vise hinanden respekt.

Station 3: Omsorg – pære

Børnene får udleveret modeller-voks og skal forme pærer af det.

Mens de former, spørger den voksne, om de kan huske, hvilken værdi pæren stod for, og lytter til børnenes bud på, hvad det vil sige. Børnene kan give eksempler på, hvordan man kan vise hinanden omsorg.

Station 4: Mod – appelsin

Børnene får udleveret form clay, som de former appelsiner med.

Mens de former, spørger den voksne, om de kan huske, hvilken værdi appelsinen stod for, og lytter til børnenes bud på, hvad det vil sige. Børnene kan give eksempler på, hvordan man kan vise mod
– både ved at sige fra og sige til (invitere nye børn ind i legen).

DAG 2

Start med at genopfriske, hvad I lærte i går. Genopfrisk de fire værdier. Spørg børnene, om de kan huske dem, og hvilke figurer, der symboliserer dem.

Lille teaterstykke

En peberfrugt og et hvidløg leger sammen. Hvidløget vil gerne lave noget andet, og siger til peberfrugten, at de nu leger en anden leg. Peberfrugten bliver irriteret og sur.

Nu kommer Bananen – hvad var det bananen var? Hold den op til munden, så den ligner et stort smil. ***Det var respekt!***

Den minder hvidløget om, at man skal vise andre respekt. At man skal huske at foreslå ting i stedet for bare at bestemme.

Hvidløget siger undskyld og foreslår i stedet, hvordan legen kunne ændres lidt, og den er peberfrugten så med på. Efter lidt tid kommer guleroden. Den stiller sig med ryggen til de andre, men kigger hen til dem ind imellem. De leger videre.

Så kommer Appelsinen – hvad var det appelsinen var? ***Det var mod!***

Og den minder guleroden om, at den skal være modig og spørge, om den må være med i legen. Guleroden spørger, om den må være med, og de andre siger straks ja. De leger videre alle tre, og så foreslår guleroden, at de skal spille basketball. Det vil peberfrugten gerne, men hvidløget har ikke lyst, for de andre er så høje, og den er så lav, så det er snyd, siger den.

Så kommer Æblet – hvad var det æblet var? ***Det var tolerance!***

Den minder dem om, at alle er forskellige – vi ser forskellige ud og kan forskellige ting, og måske kan hvidløget bruge sin hurtighed, når nu den ikke har højden? Det prøver hvidløget, og det går rigtig godt. Kampen fortsætter, og guleroden rammer forbi kurven. Hvidløget råber – øv, den kunne du godt have ramt, og så bliver guleroden ked af det.

Nu kommer Pæren – hvad var det pæren var? ***Det var omsorg!***

Den minder hvidløget om, at man skal hjælpe og støtte hinanden, så hvidløget råber i stedet: Kom igen – næste gang lykkes det!

Det slutter med, at Bamseven kommer og roser dem for at være så gode kammerater.

Fire kreative stationer

De fire stationer gentages – de børn, der på dag 1 var ved station 1 rykker nu videre til station 2 og så fremdeles.

DAG 3

Start med at genopfriske, hvad I lærte i går. Genopfrisk de fire værdier. Spørg børnene, om de kan huske dem, og hvilke figurer, der symboliserer dem.

Lille teaterstykke

En peberfrugt, et hvidløg og en gulerod leger sammen. Peberfrugten bliver hentet af sin mor i en stor bil. Guleroden siger til peberfrugten, at det er en sej bil. Hvidløget siger, at hans far har en bil, der er endnu større, og det gør peberfrugten lidt ked af det.

Nu kommer Æblet – hvad var det æblet var? ***Det var tolerance!***

Den minder dem om, at alle er forskellige – at biler er forskellige, og vi behøver ikke at gøre det til en konkurrence, hvilken bil, der er størst. Peberfrugten tager af sted, og hvidløget og guleroden leger videre, men pludselig bliver hvidløget ked af det. Guleroden bliver lidt forskrækket, for den ved ikke, om den har gjort noget forkert. Det mener den ikke, at den har, men bliver i tvivl…

Nu kommer Pæren – hvad var det pæren var? ***Det var omsorg!***

Den minder Guleroden om, at den kan spørge Hvidløget, hvad der er i vejen. Det gør Guleroden, og Hvidløget svarer, at den savner sin mor, og at den også gerne vil hentes snart. Guleroden skynder sig at hente Bamseven, som hjælper med at trøste Hvidløget. Mens de sidder sammen på legepladsen og trøster Hvidløget, kommer Kartoflen forbi og driller Hvidløget – "se det pattebarn der sidder der og tuder!" Hvidløget siger ikke noget, men kigger bare ned i jorden og ser flov ud.

Nu kommer Appelsinen – hvad var det appelsinen var? ***Det var mod!***

Den minder Guleroden om, at man gerne må hjælpe andre med at være modige, hvis de ikke selv får sagt stop, og så råber Guleroden til Kartoflen "Stop din store idiot, det var tarveligt sagt!"

Inden Kartoflen når at svare, kommer Bananen – hvad var det bananen var?
Det var respekt!

Den minder Guleroden om, at den skal huske at tale pænt til andre – også når man siger stop til dem. Hvad kunne Guleroden sige i stedet for? Måske "Stop – du gør Hvidløget ked af det."

Det slutter med, at Bamseven roser dem for at være så gode kammerater.

Fire kreative stationer

De fire stationer gentages – de børn, der på dag 2 var ved station 2 rykker nu videre til station 3 og så fremdeles.

DAG 4

Start med at genopfriske, hvad I har lært. Spørg børnene, om de kan huske de fire værdier, og hvilke figurer, der symboliserer dem.

Lille teaterstykke

Peberfrugten, Hvidløget og Guleroden leger med LEGO. Guleroden er ved at bygge et hus, da Hvidløget siger, at det er grimt, når man bruger så mange grønne klodser. Guleroden bliver ked af det.

Hvem tror I kommer nu? [hør børnenes bud]

Bananen kommer måske for at minde om, at vi skal tale pænt til hinanden? At man ikke behøver at sige noget, hvis man ikke har noget pænt at sige.

Det kunne også være æblet, der minder om, at vi kan lide forskellige ting, og det er helt fint, for så kan alle være dem, de her.

Kunne det også være Appelsinen? Hvad kunne den komme og sige til Guleroden? Måske at det er modigt at gøre det, man selv synes godt om – også selvom andre har en anden mening.

Hvad kunne Pæren sige? Måske kunne den minde Peberfrugten om at trøste Guleroden?

Det slutter med, at Bamseven roser dem for at være så gode kammerater.

Fire kreative stationer

De fire stationer gentages – de børn, der på dag 3 var ved station 3 rykker nu videre til station 4 og så fremdeles.

DAG 5: FERNISERING

På den sidste dag i forløbet inviteres børnenes forældre til en fernisering, hver de dels får et kort oplæg om Fri for Mobberi og de fire værdier, og dels ser en udstilling af børnenes kreative værker.

Sådan gør I:

- Udvælg nogle børn til at hjælpe med at sætte alle frugterne op i den store udstilling – hvis I har fundet et træ eller noget lignende, kan pærer, bananer og appelsiner hænges op i det.
- Æblebillederne hænges på eller stilles op ad væggen.
- Få en håndfuld børn til at give eksempler på de fire værdier, og skriv dem ned, så citaterne også kan blive en del af udstillingen.
- Få et par børn (fra SFO'en) til at gennemføre teaterstykket for forældrene. Giv dem tid til at øve det igennem et par gange.
- Forældrene ankommer og går rundt og ser på kunststykkerne (ca. 30 min)
  I fortæller om, hvad I har arbejdet med den forgangne uge, og hvis ikke forældrene allerede kender Fri for Mobberi, benytter I lejligheden til at fortælle dem om det. Benyt evt. dette oplæg [Link til oplægget til forældre] (ca. 20 min)
- Børnene fremviser teaterstykket med frugt og grøntsager. (ca. 10 min)
- Forældrene går igen rundt og nyder udstillingen med den viden, de nu har om værdierne.

ÆBLE - SKABELON

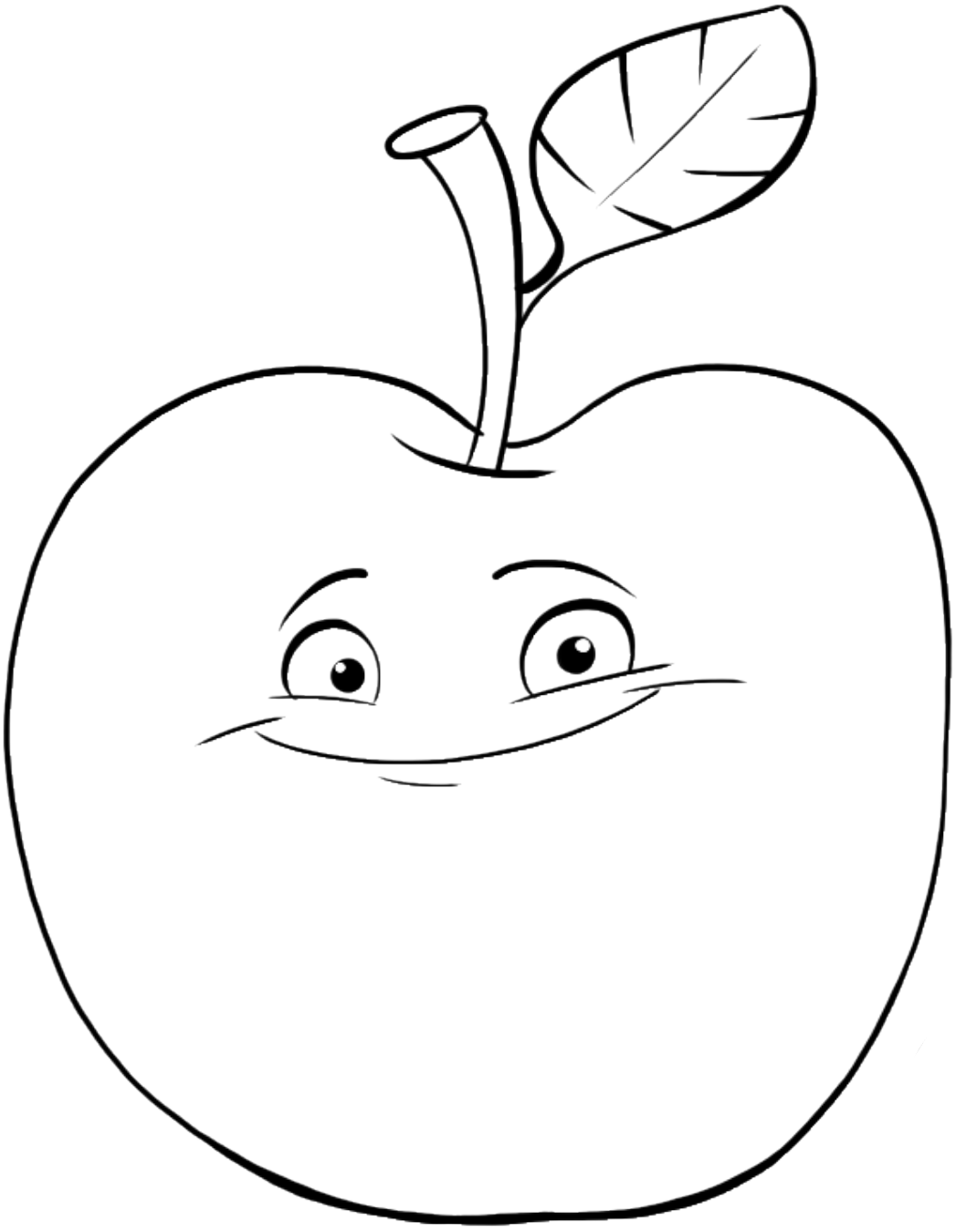

BANAN - SKABELON

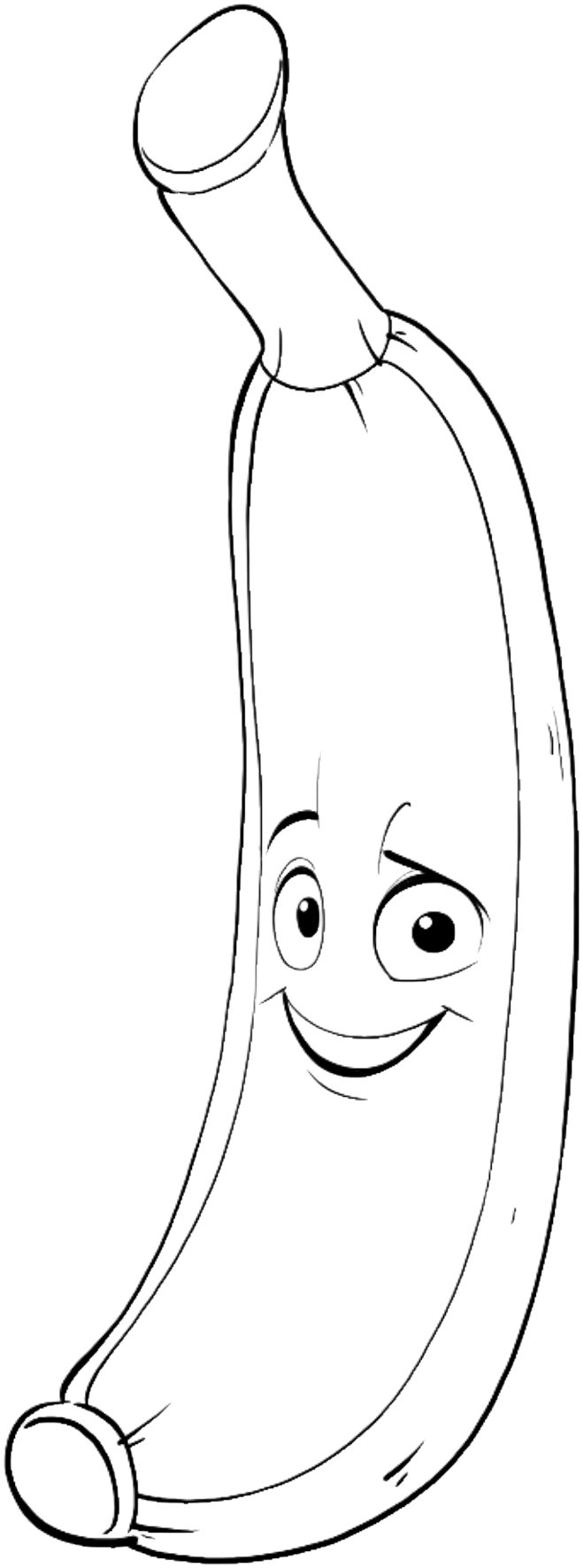

PÆRE - SKABELON

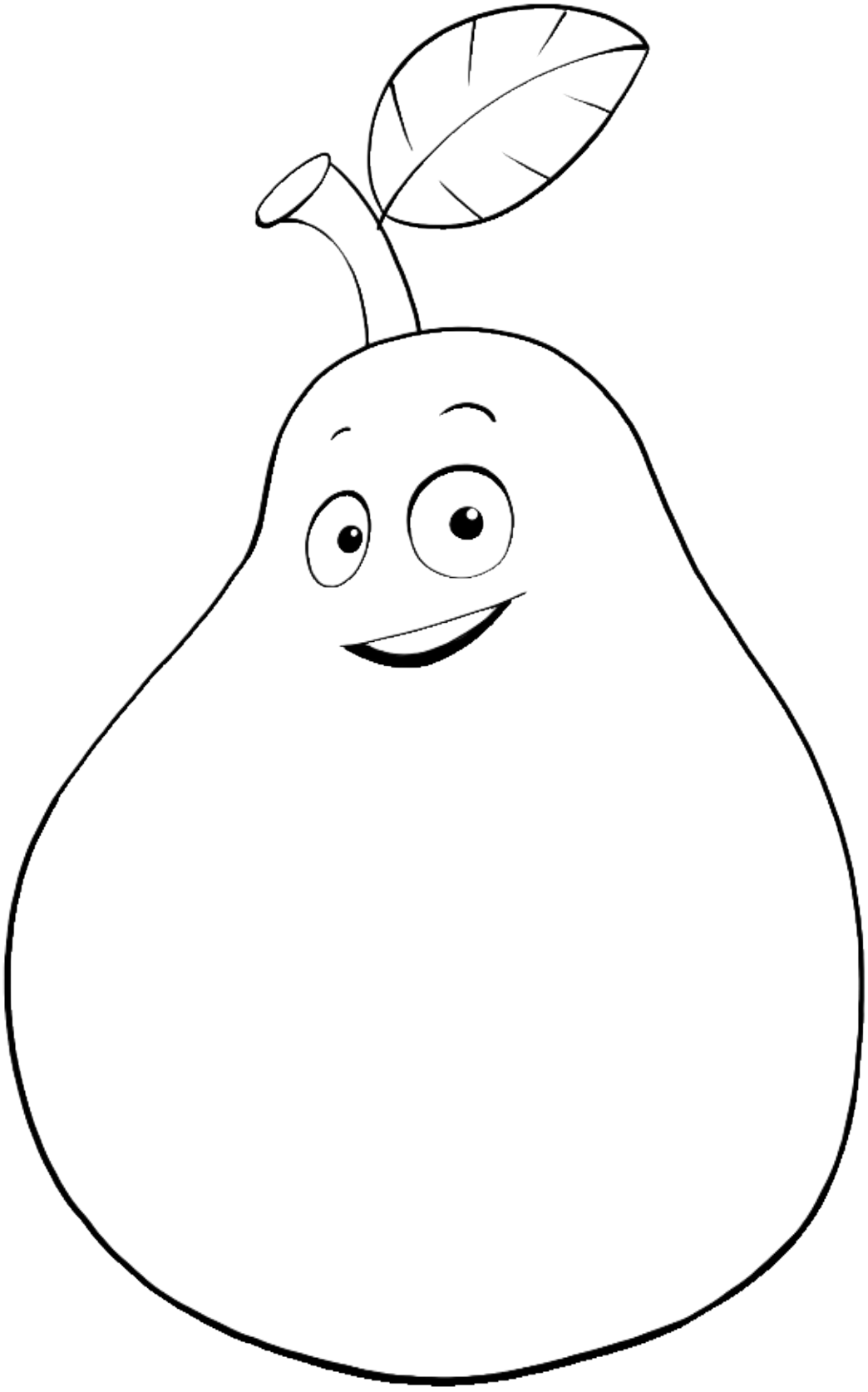
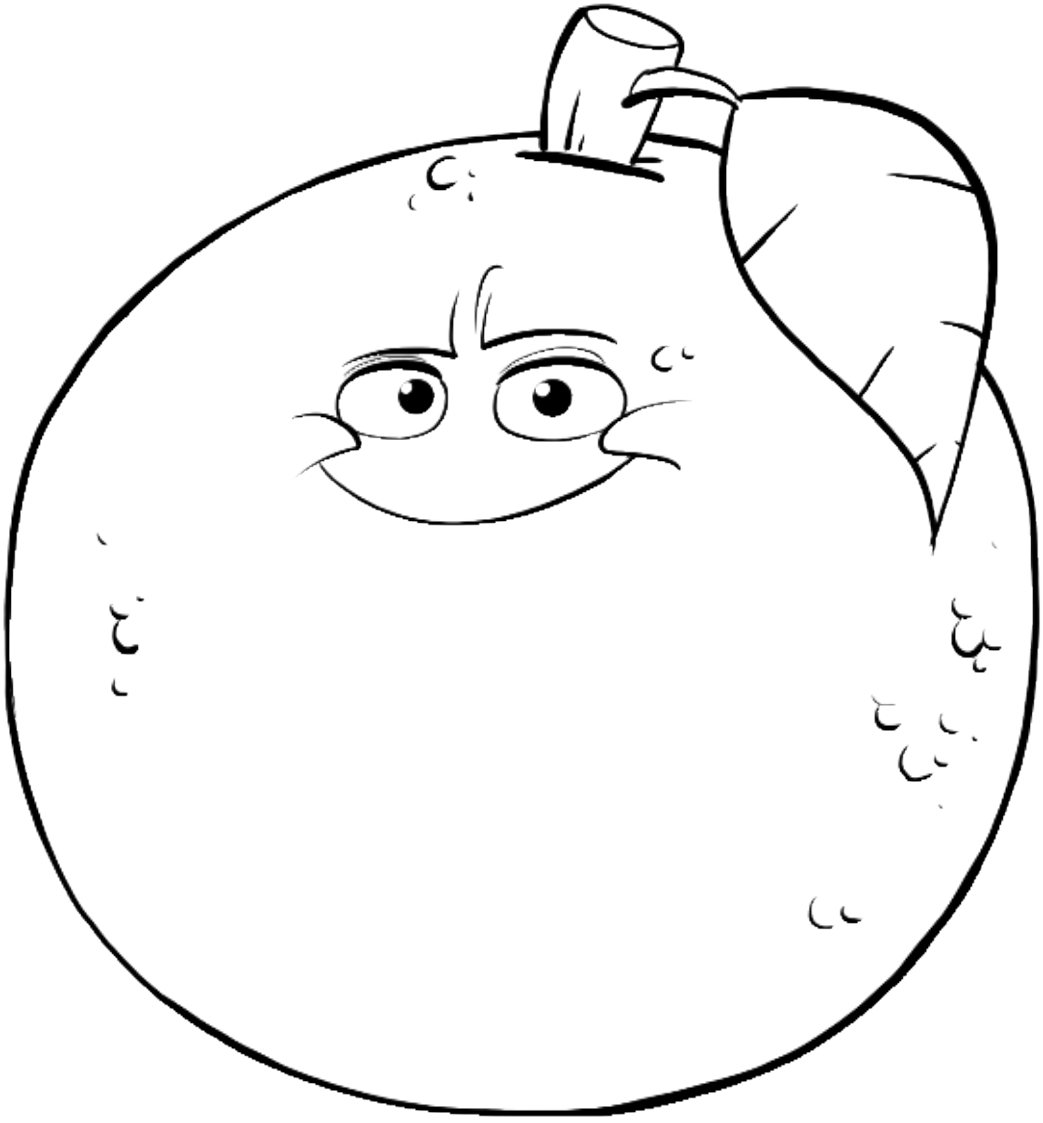
APPELSIN - SKABELON